

Technische analyse

AEX

Verdere verzwakking AEX-index

Met opnieuw een forse neerwaartse candlestick brak de AEX gisteren door zijn sinds maart stijgende bodemlijn. Hiermee is de meervoudige toppenzone bevestigd en ligt de weg open naar een verdere daling in de komende tijd.

AEX breekt bij 557,10 neerwaarts door zijn sinds maart stijgende bodemlijn

In één week tijd is de AEX fors weggezakt vanaf een hogere jaartop. Deze top was in de afgelopen weken verhoogd naar 576,90. Zoals hier al eerder gemeld, was deze doorbraak nog niet 'structureel' en kon het gaan om een 'overshoot' (tijdelijk doorschieten). In het middellangetermijnbeeld zien we juist de vorming van een meervoudige toppenzone (573 - 574) met de recente beperkte overshoot. Gisteren bereikte de AEX een voorlopig dieptepunt bij 550,70, een daling van 4,5%. Hiermee is technisch gezien nog geen sprake van de derde 'correctie' van dit jaar, maar de kans is groot dat deze terugval aanzienlijk verder doorzet in de komende tijd.

Verdere daling realistisch

De eerste correctie van 2018 startte eind januari en leidde tot een daling van 10%. Dit was de eerste forsere correctie sinds begin 2016. Daarna vond nog een correctie van ruim 5% plaats in juni (daling tot 544). Als we de bodems van deze twee correcties (516 en 544) met elkaar verbinden, dan krijgen we een nieuwe stijgende bodemlijn met startpunt in maart dit jaar. Deze bodemlijn lag gisteren op 557,10. Zolang de AEX deze niet had doorbroken, mocht in het kortetermijnbeeld een herstelbeweging worden verwacht voor de vorming van een lagere top. Maar de doorbraak ervan zorgde ervoor dat de herstelbeweging werd uitgesteld en een volgende verzwakking optrad in het korte- en middellangetermijnbeeld. Het eerste richtpunt ligt nu bij de junibodem van 544. Maar een verdere daling in de komende periode acht ik realistisch.

Visie technische analyse:

korte termijn	lange termijn	steunniveaus	weerstandniveaus
Short	Long	550,70 / 550,40 / 544 / 541	557,50 / 562 / 564 / 568,70 / 569,20

Bas Heijink werkt sinds 1998 bij ING en is sinds 2008 technisch analist bij het Investment Office. Bas studeerde Beleidsgerichte Financiële Economie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. In 2014 ontving hij een 'Gouden Stier' als winnaar van de publieksprijs 'Beste beleggingsexpert' van beleggingsite belegger.nl. In 2016 en 2017 ontving hij een 'Gouden Stier' als winnaar van de publieksprijs 'Beste technisch analist'.

Grafiek AEX-index op dagbasis, slotkoers 15 augustus

Bron: Reuters Metastock XV, 16 augustus 2018, Zie ook onze [uitleg van technische begrippen](#)

Beperkt herstel na de test van het 200-daags gemiddelde?

De daling van gisteren werd precies gestopt bij het nog steeds oplopende 200-daags gemiddelde van 550,70. Dit is het laatste belangrijke steunpunt tot aan de meervoudige bodemzone die in juni op de borden werd gezet bij 544. De kans is dan ook reëel dat in de komende dagen enige consolidatie optreedt danwel een herstelbeweging. Ook zien we de RSI de grens van een oversold conditie naderen. Dit geeft ook aan dat enige consolidatie danwel herstel in de komende dagen mag worden verwacht. Een slotkoers onder het 200-daags gemiddelde zet echter de weg direct open voor een verdere daling naar mijn 1^e richtpunt in het kortetermijnbeeld bij 544. Een slot daaronder geeft de volgende fase aan in de dalende tendens richting de meervoudige en zeer belangrijke bodemzone bij 516 – 517. Een volgende doelzone die naar mijn mening nog steeds kan worden bereikt in de 2^e helft van dit jaar. Tussen de 544 en 550,70 zijn geen noemenswaardige steunpunten te vinden. Weerstand voor een herstelbeweging is als eerste belangrijke niveau te vinden bij de gisteren gebroken voormalige stijgende bodemlijn die vandaag bij 557,50 is te vinden. Daarboven ligt verder nog het langzaam dalende 50-daags gemiddelde bij 562. De mate van een eventueel herstel zal bepalend zijn voor het snelle verdere neerwaartse verloop. Zolang de AEX onder de voormalige stijgende bodemlijn weet te blijven, acht ik op korte termijn al een daling naar de 544 realistisch.

Wat is technische analyse?

Technische analyse (TA) is een analysemethode waarbij in koersgrafieken en andere marktdata naar trends en herkenbare patronen wordt gezocht. Op grond daarvan doet de technisch analist uitspraken over de situatie op korte en lange termijn in de betreffende markt. De belangrijkste gegevens die hij hiervoor gebruikt zijn de koers, het handelsvolume en de tijd. De analist gaat er vanuit dat marktbevingen de uitkomst vormen van gedrag van beleggers. In de koersgrafieken ontstaan daardoor trends en andere koerspatronen. TA is niet zozeer het voorspellen van koersbevingen als wel het schetsen van de meest waarschijnlijke toekomstscenario's op basis van marktgegevens. De TA zal geregeld afwijken van de fundamentele visie. Onze beleggingstrategieën komen voornamelijk tot stand op basis van fundamentele analyse. Zie ook onze [uitleg van technische begrippen](#).

Disclaimer

Deze beleggingsaanbeveling is opgesteld door Bas Heijink, technisch analist, en is uitgebracht en voor het eerst verspreid op 16 augustus 2018, 8.36 uur door het ING Investment Office, onderdeel van ING Bank N.V. Voor het opstellen van deze beleggingsaanbeveling is gebruik gemaakt van de volgende wezenlijke informatiebronnen: S&P Capital IQ, Bloomberg, CreditSights, Oddo Securities, Standard & Poor's, Thomson Reuters Datastream, Moody's, Fitch, UBS Neo en Reuters Metastock. Deze

beleggingsaanbeveling is gebaseerd op de volgende waarderingsgrondslagen, methoden en aannames: koerswinstverhouding, koersboekwaardeverhouding en net asset value (NAV). Voor deze beleggingsaanbeveling zijn geen beschermde modellen gebruikt. Een beschrijving van het ING-beleid ten aanzien van informatiebarrières en belangenverstremming kunt u [hier](#) vinden.

Tenzij anders vermeld, zal ING Bank N.V. de beleggingsaanbeveling niet actualiseren. Ontwikkelingen die zich na het opstellen van deze beleggingsaanbeveling hebben voorgedaan, kunnen van invloed zijn op de juistheid van de aannames waarop deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd. Beleggingsaanbevelingen worden over het algemeen 2 tot 4 keer per jaar herzien. Deze beleggingsaanbeveling behelst geen individueel beleggingsadvies maar slechts een algemene aanbeveling waarop beleggers hun beleggingsbeslissingen mede kunnen baseren en vormt geen uitnodiging tot het aangaan van welke overeenkomst of verbintenis dan ook. Deze beleggingsaanbeveling is gebaseerd op aannames en vormt geen garantie voor een bepaalde ontwikkeling of resultaat. Aan deze beleggingsaanbeveling kunnen geen rechten worden ontleend. Beslissingen op basis van deze beleggingsaanbeveling zijn voor uw eigen rekening en risico. Noch ING Bank N.V. noch ING Groep N.V. noch enige andere rechtspersoon die tot de ING Groep behoort, aanvaardt aansprakelijkheid voor enige schade in welke mate dan ook die voortvloeit uit het gebruik van bovenstaande beleggingsaanbeveling of de daarin opgenomen informatie.

Beleggen brengt risico's met zich mee. U kunt uw inleg of een deel ervan verliezen. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst.

ING Bank N.V. is niet geregistreerd als broker-dealer en investment adviser zoals bedoeld in de Amerikaanse Securities Exchange Act van 1934, respectievelijk de Amerikaanse Investment Advisers Act van 1940, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, en evenmin in de zin van andere toepasselijke wet- en regelgeving van de afzonderlijke staten van de Verenigde Staten van Amerika (hierna tezamen: "Amerikaanse beleggingswetgeving"). Deze beleggingsaanbeveling is niet gericht tot en niet bestemd voor "U.S. Persons" in de zin van de Amerikaanse beleggingswetgeving. Kopieën hiervan mogen niet worden verzonden of worden meegebracht naar de Verenigde Staten van Amerika of worden verstrekt aan U.S. Persons.

ING Bank N.V. is statutair gevestigd te Amsterdam, handelsregister nr. 33031431 Amsterdam en staat onder toezicht van Autoriteit Financiële Markten AFM. ING Bank N.V. is onderdeel van ING Groep N.V.

Alle rechten voorbehouden. Deze beleggingsaanbeveling mag niet worden verveelvoudigd, gekopieerd, gepubliceerd, opgeslagen, aangepast of gebruikt in welke vorm dan ook, online of offline, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ING Bank N.V. ©2018 ING Bank N.V., Amsterdam.